

HATINH UNIVERSITY * JOURNAL OF SCIENCE

Hatinh University
Journal of Science

TẠP CHÍ

KHOA HỌC

JOURNAL OF SCIENCE

ISSN 0866-7594
Journal of Science
January 2018
Volume XIII

VOLUME XIII

SỐ 13 - 2018

ISSN 0866 - 7594

HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP

CHỦ TỊCH

Nguyễn Văn Đỉnh

TỔNG BIÊN TẬP

Cao Thành Lê

PHÓ TỔNG BIÊN TẬP

Nguyễn Văn Tĩnh

Trần Thị Ái Đức

THƯ KÝ VÀ TRỊ SỰ

Hồ Thị Nga

Trình bày bìa: Văn Ân

TÒA SOẠN

Phòng Quan hệ đối ngoại và Truyền thông

Trường Đại học Hà Tĩnh.

Số 447 - Đường 26/3, Phường Đại Nài,

Thành phố Hà Tĩnh.

Điện thoại: 0393.886.214

Email: tapchikhoahoc@htu.edu.vn

Website: htu.edu.vn

Ảnh bìa 1: *Chung kết cuộc thi "Ý tưởng khởi nghiệp"*
do Trường Đại học Hà Tĩnh phối hợp với DSQ Hoa Kỳ
tại Hà Nội tổ chức

Xuất bản theo Giấy phép hoạt động báo chí số
2468/GP-BTTTT do Bộ Thông tin và
Truyền thông cấp ngày 18 tháng 12 năm 2012.
In xong và nộp lưu chiểu tháng 01 năm 2018.

BAN BIÊN TẬP:

Đình Quang Báo

Đào Tam

Nguyễn Văn Hạnh

Ngô Công Hoàn

Nguyễn Đình Hòa

Hà Thế Truyền

Nguyễn Quốc Thắng

Phan Anh

Lê Văn An

Vô Hải

Hà Thị Hoa

Nguyễn Sỹ Minh

Nguyễn Thị Thanh Nhân

Nguyễn Gia Việt

Nguyễn Hoài Sanh

Bùi Thị Quỳnh Thơ

Đoàn Hoài Sơn

Lê Thị Hương

Hoàng Kim Thuật

Nguyễn Thị Diệu Thúy

Nhà văn, Nhà báo Bùi Quang Thanh

BAN CỐ VẤN Ở NƯỚC NGOÀI

Nguyễn Huy Mỹ

Viện Hàn lâm khoa học LB Nga

V.P. Buianov

Trường Đại học Kinh tế - Pháp luật Moskva

Hoàng Thẩm

Đại học Loyola Chicago, Hoa Kỳ

TẠP CHÍ KHOA HỌC TRƯỜNG ĐẠI HỌC HÀ TĨNH SỐ 13 (01-2018)

MỤC LỤC

1	Phùng Duy Quang Nguyễn Trọng Hà Nguyễn Sỹ Thiệu Nguyễn Nam Việt	Xác suất thiệt hại trong mô hình bảo hiểm tổng quát điều khiển được với đầy biến ngẫu nhiên phụ thuộc Markov	3-11
2	Nguyễn Quốc Thắng Nguyễn Thị Thúy Hạnh Ngô Thị Quý	Xác định một số chỉ tiêu về thổ nhưỡng, hàm lượng các nguyên tố vi lượng Zn, Cu, Mo, Mn trong đất trồng lạc xã Thạch Châu, huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh	12-20
3	Trần Viết Cường Bùi Văn Hật Phạm Quang Hà Trần Thị Hương	Tìm lời giải cho bài toán bảo vệ môi trường trong điều kiện duy trì tăng trưởng ở Việt Nam	21-31
4	Nguyễn Thị Việt Nguyễn Thị Duyên	Nghiên cứu, xây dựng ứng dụng hỗ trợ tương tác cho sinh viên Trường Đại học Hà Tĩnh	32-39
5	Nguyễn Trung Uyên Trần Thị Hoài Thanh	Đánh giá tình hình dịch bệnh và đặc điểm dịch tế bệnh lở mồm long móng trâu bò trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh giai đoạn 2013- 2016	40-50
6	Lê Hà Phương	Giải pháp nâng cao hiệu quả của báo chí trong việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh	51-59
7	Dương Thị Vân Linh	Hiểu thêm về cuộc đời, sự nghiệp của Đỗ đốc Tây Sơn Hồ Phi Chấn	60-68
8	Lê Thị Tĩnh	Hoạt động cho vay đối với học sinh, sinh viên tại Ngân hàng chính sách xã hội tỉnh Hà Tĩnh - Thực trạng và giải pháp	69-75

9	Nguyễn Thị Kim Nhung	Cơ hội và thách thức đối với kinh tế biển xanh ở Việt Nam	76-85
10	Bùi Hà Linh
Nguyễn Thị Phước
Nguyễn Thị Quỳnh Anh	Đánh giá tăng trưởng xanh tại Việt Nam: Góc nhìn từ phương pháp hạch toán quốc gia xanh	86-98
11	Trần Thị Ái Đức
Trần Thị Tú Anh	Hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề - Một hướng giải quyết việc làm cho người lao động vùng biển Hà Tĩnh hiện nay	99-107
12	Trần Nguyên Hào	Thách thức về việc làm đối với nguồn nhân lực Việt Nam có trình độ đại học, cao đẳng trong môi trường AEC và giải pháp nâng cao chất lượng sản phẩm đào tạo thời kỳ hội nhập	108-116
13	Nguyễn Thị Bích Hằng	Suy thoái môi trường - Một thách thức lớn trong phát triển bền vững của tỉnh Hà Tĩnh	117-127
14	Nguyễn Mạnh Chung	Quan điểm của Đảng cộng sản Việt Nam về động lực phát triển đất nước trong thời kỳ đổi mới	128-137
15	Nguyễn Thu Hiền	Mạng lưới quan hệ xã hội trong không gian số của sinh viên Trường Đại học Hà Tĩnh	138-147
16	Đào Thị Thúy	Quy trình thiết kế bài giảng theo phương pháp thảo luận nhóm nhằm nâng cao hiệu quả trong giảng dạy môn học Những Nguyên lý cơ bản của Chủ nghĩa Mác - Lênin	148-156
17	Đậu Thị Hồng	Sự tương đồng và khác biệt trong quan niệm về chữ Tâm của Nguyễn Du và Hồ Chí Minh	157-164
18	Nguyễn Thị Cẩm	Một số biện pháp đáp ứng nhu cầu tham vấn hướng nghiệp cho học sinh	165-170
19	Nguyễn Thị Ánh Tuyết	Nhận thức của sinh viên Trường Đại học Hà Tĩnh về giáo dục giới tính	171-177
20	Nguyễn Văn Hòa	Biện pháp chữa trị và phòng ngừa rối loạn tâm lý ở trẻ em lứa tuổi mầm non	178-188

GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ CỦA BÁO CHÍ TRONG VIỆC BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI SẢN DÂN CA VÍ, GIẶM NGHỆ TĨNH

Lê Hà Phương

Trường Đại học Vinh

Email: lehaphuongth@gmail.com

Ngày nhận bài (received): 15/8/2017

Ngày nhận bản sửa (revised): 10/10/2017

Ngày nhận đăng (accepted): 27/10/2017

Tóm tắt

Trong xã hội đương đại với quá trình toàn cầu hóa, sự bùng nổ của công nghệ thông tin và các phương tiện truyền thông đã và đang đặt dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh - di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại trước những thách thức mới, dễ bị mai một và luôn tiềm ẩn nguy cơ biến mất nhanh chóng. Trách nhiệm lớn lao của các cơ quan báo chí là phải tích cực truyền thông giá trị di sản văn hóa truyền thống nói chung, trong đó có dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh nhằm bảo tồn và phát huy giá trị, sức sống của các di sản văn hóa truyền thống của dân tộc. Bài viết phân tích thực trạng công tác bảo tồn và phát huy di sản dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh trên báo chí hiện nay, trên cơ sở đó đề xuất các nhóm giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của báo chí trong việc bảo tồn và phát huy giá trị di sản quý báu này.

Từ khóa: Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh; báo chí, bảo tồn và phát huy, nâng cao hiệu quả

Solutions to improve the efficiency of the press in preserving and promoting Vi, Giam Nghe Tinh folk songs's value

Abstract

In the contemporary society with the globalization process, the explosion of information technology and media has been placing Vi, Giam Nghe Tinh folk songs - the intangible cultural heritage representing humanity in the face of new challenges: lost gradually, even rapidly disappearing. The great responsibility of the press agencies is to actively communicate the values of traditional cultural heritage in general, including Vi, Giam Nghe Tinh folk songs in order to preserve and promote the value and vitality of

nation traditional cultural heritage. The article analyzes the situation of preservation and promotion of Vi, Giặm Nghệ Tĩnh folk songs at present, thereby proposing groups of solutions to improve the effectiveness of the press in conservation and promote the value of this precious heritage.

Keywords: Vi, Giặm Nghệ Tĩnh folk songs, the press, Protection and Promotion, efficiency gains.

1. Đặt vấn đề

Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh là một loại hình nghệ thuật trình diễn dân ca chiếm vị trí quan trọng trong đời sống văn hóa của người dân 2 tỉnh Nghệ An và Hà Tĩnh, thể loại này đã được công nhận là di sản văn hóa phi vật thể đại diện cho nhân loại tại kỳ họp thứ 9 của Ủy ban Liên Chính phủ Công ước UNESCO về bảo vệ di sản văn hóa phi vật thể ngày 27/11/2014.

Trong bối cảnh hiện nay, nhiều hình thức di sản văn hóa phi vật thể và truyền khẩu nói chung và dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh nói riêng có nguy cơ bị thất truyền, bị đe dọa mai một nghiêm trọng cũng như chưa phát huy hết giá trị vốn có của nó. Đứng trước thực trạng đó, rất cần thiết có sự vào cuộc và thậm chí là sự vào cuộc quyết liệt của không chỉ các cấp chính quyền, các nhà nghiên cứu, nhà quản lý văn hóa mà còn của mọi tầng lớp nhân dân, trong đó, đặc biệt là sự góp mặt của đội ngũ báo chí, truyền thông thực hiện công tác thông tin, tuyên truyền, quảng bá. Thực tế minh chứng báo chí và truyền thông nói chung cũng như báo chí hai tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh nói riêng đã góp phần quan trọng vào hiệu quả công tác bảo tồn nguồn di sản quý báu này. Tuy nhiên để nâng cao hơn nữa vai trò của báo chí truyền thông và nâng cao hơn nữa tính hiệu quả của việc tuyên truyền công tác bảo tồn và phát huy giá trị Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, trong thời gian tới cần thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp về nhiều mặt.

2. Thực trạng công tác bảo tồn, phát huy giá trị di sản dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh trên báo chí

Theo báo cáo tại Hội nghị Báo chí toàn quốc vào tháng 01 năm 2017, hiện cả nước có 859 tờ báo, tạp chí in, 135 báo, tạp chí điện tử, 258 trang thông tin điện tử tổng hợp của các cơ quan báo chí được cấp phép, 67 đài phát thanh, truyền hình TW và địa phương, bao gồm 02 Đài quốc gia là Đài Tiếng nói Việt Nam, Đài Truyền hình Việt Nam; 01 Đài Truyền hình Kỹ thuật số; 64 Đài phát thanh, truyền hình địa phương... Với vai trò là phương tiện thông tin nhanh nhạy, kịp thời và rộng khắp, công tác thông tin, tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu về đề tài bảo tồn và phát huy giá trị các di sản văn hóa dân tộc được đẩy mạnh ở tất cả các loại hình báo chí của các cơ quan, tổ chức, đoàn thể từ Trung ương đến địa phương. Tuy nhiên, báo chí truyền thông vẫn chưa thực sự phát huy được tối đa khả năng

trong việc tuyên truyền, bảo tồn và phát huy giá trị của các di sản văn hóa nói chung và dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh nói riêng.

2.1. Báo chí truyền tải thông tin về quan điểm, chủ trương, chính sách của các cơ quan, tổ chức đối với công tác bảo tồn, phát huy di sản dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh

Trong thời gian qua, báo chí, truyền thông đã có nhiều bài viết, tin tức truyền tải thông tin về quan điểm, chủ trương, chính sách của UBND Tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh; Sở VH TT Tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh. Theo đó, báo chí, truyền thông đã truyền tải thông điệp của các cơ quan, tổ chức với quan điểm xem trọng công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh. Mặt khác, báo chí cũng truyền tải chủ trương, chính sách của cơ quan chính quyền xuống tận cơ sở, báo chí vừa tuyên truyền, giải thích vừa góp phần hướng dẫn, tổ chức việc thực hiện các chủ trương, đường lối chỉ đạo của các cơ quan nhà nước để người dân nắm được tinh thần chỉ đạo của chính quyền, từ đó giúp toàn thể nhân dân nhận thức, có hành vi đúng đắn về công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh. Ta có thể kể đến các bài viết: *Bàn về cơ chế chính sách bảo tồn và phát huy dân ca Ví, Giặm* (Trọng Hoàng, www.vietnamtourist.vn, 25/01/2015); *Cần có hoạt động cụ thể trong bảo tồn, phát huy dân ca Ví, Giặm* (Thanh Thủy, Báo Nghệ An, 10/03/2015); *Nghệ An hoan nghênh các ý tưởng để bảo tồn phát huy giá trị Dân ca Ví, Giặm* (Thu Nga, Tạp chí văn hóa Nghệ An, 12/2014); *Thảo luận, góp ý đề án "Bảo vệ và phát huy dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh đến năm 2030"* (Ái Vân, www.dulichhatinh.com.vn, 06/07/2015); *Nhiều mục tiêu bảo tồn, phát huy dân ca Ví, Giặm* (Luu Nguyễn, Báo Nhân dân, 27/12/2014)

Chủ trương, quan điểm của cơ quan chính quyền là vấn đề cốt lõi, có ý nghĩa quan trọng, bởi lẽ, đó được xem là tư tưởng chỉ đạo của cấp trên, sự thi hành của chính quyền cấp dưới triển khai xuống người dân, thực hiện trên tinh thần chỉ đạo của lãnh đạo đối với từng vấn đề cụ thể. Tuy nhiên, việc tuyên truyền cần có nhiều giải pháp đồng bộ mới đạt được hiệu quả cao.

2.2. Tuyên truyền, quảng bá di sản văn hóa phi vật thể Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh rộng rãi tới công chúng trong nước và quốc tế

Trong quá trình phát triển, trải qua thời gian, di sản văn hóa này có nguy cơ bị mai một. Do đó, để nhân dân, trước hết là nhân dân hai tỉnh Nghệ Tĩnh và nhân dân cả nước, xa hơn nữa là bạn bè quốc tế biết đến giá trị, tầm quan trọng của loại hình nghệ thuật văn hóa này góp phần thực hiện tốt công tác bảo tồn và phát triển thì công tác tuyên truyền, quảng bá không thể thiếu. Sức mạnh quảng bá, tuyên truyền của báo chí là điều không thể chối bỏ. Nhiều nhà báo đã nhận thức sâu sắc trách nhiệm của người nhà báo trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa dân tộc, trong đó có di sản văn hóa phi vật thể dân ca Ví, Giặm

Nghệ Tĩnh. Trên thực tế chúng ta thấy, nhiều cơ quan báo chí truyền thông đã có những bài viết về di sản văn hóa này: *Để dân ca Ví, Giặm mang hơi thở thời đại* (Tinh Lê, www.vietnamnet.vn, 26/12/2014); *Giá trị và sức sống của dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh* (Tứ Thị Loan, Tạp chí Văn hóa Nghệ An, 29/05/2015); *Dân ca Ví, Giặm - Di sản vô giá trong dòng chảy văn hóa dân gian* (Võ Văn Cường, Tạp chí du lịch Việt Nam, 21/07/2015)... Thông qua đó, hình ảnh, giá trị của di sản Dân ca, Ví, Giặm Nghệ Tĩnh được truyền bá rộng rãi tới công chúng. Nhờ sức mạnh của công tác truyền thông, quảng bá của báo chí, dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh không chỉ ở trong phạm vi hai tỉnh Nghệ Tĩnh mà vươn ra tận bạn bè thế giới.

2.3. Báo chí vinh danh những tấm gương, cách làm điển hình trong việc lưu truyền, bảo tồn và phát huy di sản văn hóa phi vật thể dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh

Việc lưu truyền cho thế hệ sau biết và yêu thích, tự hào về di sản văn hóa phi vật thể dân ca Ví, Giặm được xem là yếu tố cốt lõi trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản này. Trong công tác đó, đóng góp của những cá nhân, tập thể điển hình giữ vai trò quan trọng. Báo chí truyền thông đã có nhiều bài viết, đưa tin vinh danh những tấm gương của các cá nhân, tập thể với những nỗ lực, đóng góp của họ trong việc lưu truyền dân ca Ví, Giặm đối với lớp trẻ hiện nay: *Để trao truyền vốn dân ca cho thế hệ trẻ* (Ngọc Mai, Báo Lao động Nghệ An, 08/2015); *Thấp lúta tình yêu Ví, Giặm* (Hà Nam, Báo Hà Tĩnh, 27/08/2016); *Có giáo Đặng Anh Thương với tấm lòng yêu dân ca Ví, Giặm* (Thanh Xuân, Truyền hình Nghệ An, 26/04/2015); *Người vì câu vì truyền đời* (www.nghean.gov.vn, 30/01/2015); *Nghệ nhân Thanh Chương mở lớp dạy dân ca Ví, Giặm miễn phí* (Huy Thư, Báo Nghệ An, 15/06/2017)...

Việc phát hiện, vinh danh những tấm gương ấy không chỉ ghi nhận công lao của họ mà còn góp phần nâng cao ý thức, lòng tự hào, biết ơn của thế hệ trẻ đối với những con người, tập thể ấy và đối với loại hình di sản dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh. Cũng thông qua điều này, báo chí đã góp phần nhân rộng những tấm gương điển hình, những cách làm có hiệu quả trong công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh.

2.4. Báo chí phê phán những việc làm ảnh hưởng đến công tác bảo tồn, phát huy di sản văn hóa phi vật thể Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh

Bên cạnh việc tuyên truyền, quảng bá về di sản văn hóa Dân ca Ví, Giặm đến công chúng thì nhiều bài báo đã có sự phân biện đối với công việc bảo tồn phát huy di sản này. Qua đó góp phần làm trong sạch hơn môi trường quản lý di sản, cụ thể là di sản văn hóa phi vật thể Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, phát huy mặt tích cực, hạn chế những yếu kém, ngăn chặn kịp thời nhiều vụ việc sai trái trong việc bảo vệ di sản văn hóa Dân ca, Ví, Giặm. Có thể kể đến những bài viết tiêu biểu: *Đưa dân ca Ví, Giặm vào du lịch: Vì sao chưa thành*

công (Trang Đoàn, www.vanhoanghean.com.vn, 03/11/2016); *Dân ca Ví, Giặm - câu chuyện bảo tồn sau vinh danh* (Đức Nguyễn, www.vnexpress.net, 08/01/2015)

2.5. Báo chí tuyên truyền, quảng bá các hoạt động nhằm bảo tồn, phát huy di sản văn hóa phi vật thể Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh

Hiện nay, chính quyền các cấp cùng nhân dân hai tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh đã tổ chức rất nhiều hoạt động nhằm bảo tồn, phát huy giá trị di sản văn hóa đặc trưng của tỉnh mình như: Chương trình Dạy hát dân ca trên sóng Phát thanh - Truyền hình, đưa Dân ca Ví, Giặm vào trường học, nhất là các trường phổ thông cơ sở được quan tâm và ngày càng phát triển. Năm 1985, Trường Văn hóa Nghệ thuật Nghệ An đã tổ chức biên soạn giáo trình giảng dạy dân ca Nghệ Tĩnh và một số làn điệu dân ca các miền.

Báo chí, truyền thông cũng đang góp phần vào việc khai thác giá trị di sản văn hóa phi vật thể Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh để phục vụ cho phát triển kinh tế du lịch của hai tỉnh Nghệ Tĩnh với mục tiêu là giáo dục truyền thống lịch sử, văn hóa và lòng tự hào, tình yêu quê hương đất nước, giới thiệu cho khách du lịch trong nước và quốc tế về lịch sử, văn hoá, nét đẹp nhân văn của Nghệ An và Hà Tĩnh, từ đó góp phần làm tăng thêm lợi ích kinh tế cho xã hội, cho cho người dân Nghệ An và Hà Tĩnh. Nhiều tác phẩm báo chí thực hiện rất hiệu quả mục tiêu này như: *Nghệ An: Đưa dân ca Ví, Giặm thành sản phẩm du lịch* (Hoàng Trinh, Báo Công Thương, 27/02/2017); *Đưa dân ca Ví, Giặm vào du lịch - Cần cách làm chuyên nghiệp và bài bản* (Cầm Thùy, Truyền hình Nghệ An, 19/02/2017); *Ví, Giặm Nghệ Tĩnh tại châu Âu: Hát cho xa xôi xích lại* (Trần Quang Vinh Thông tấn xã Việt Nam, 04/06/2016); *Câu Ví, Giặm níu lòng người viễn xứ* (Nguyễn Thúc Tuấn, www.dantri.com.vn, 30/05/2016)

2.6. Một số hạn chế trong công tác bảo tồn và phát huy di sản dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh trên báo chí

Có thể thấy, báo chí và truyền thông nói chung cũng như báo chí hai tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh nói riêng đã góp phần rất quan trọng vào hiệu quả công tác tuyên truyền, bảo tồn và phát huy di sản văn hóa phi vật thể dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh. Tuy nhiên, công tác tuyên truyền giá trị văn hóa phi vật thể dân ca Ví, Giặm nội dung còn nghèo nàn, thiếu tính hấp dẫn, chưa thu hút bạn đọc, hầu hết ở dạng bài đưa tin về các hoạt động bảo tồn giá trị di sản của cơ quan chức năng, nhân dân hai tỉnh Nghệ Tĩnh. Bên cạnh đó, các tác phẩm báo chí chưa thường xuyên đổi mới nội dung thông tin, chưa đạt hiệu quả cao trong việc hình thành nhận thức, thái độ và hành vi ứng xử văn hóa đối với di sản dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh. Ngoài ra, việc thông tin, tuyên truyền, quảng bá về di sản dân ca, Ví, Giặm kết hợp với du lịch trên báo chí nhằm giới thiệu với người dân ở mọi miền đất nước cũng như bạn bè quốc tế về loại hình nghệ thuật truyền thống này cũng chưa có cách làm hiệu quả. Tính

đặc thù riêng biệt khi viết về mảng bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể dân ca Ví, Giặm; đòi hỏi người làm báo không những có kiến thức chung về chuyên ngành báo chí mà còn phải có kiến thức về công tác bảo tồn cũng như tình yêu đối với dân ca Ví, Giặm. Do vậy, đội ngũ cán bộ quản lý, phóng viên, biên tập viên các cơ quan báo chí cần được trang bị đầy đủ những kiến thức, hiểu biết cơ bản về các di sản văn hóa dân tộc nói chung, di sản dân ca Ví, Giặm nói riêng.

3. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh trên báo chí

Trước hết, các cơ quan chỉ đạo, cơ quan quản lý nhà nước về văn hóa cần tăng cường sự chỉ đạo, định hướng và cung cấp thông tin để báo chí tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu để nâng cao nhận thức, trách nhiệm và hành động của các ngành, các cấp và của người dân đối với việc bảo tồn, giữ gìn, khai thác và phát huy giá trị tốt đẹp của các di sản văn hóa dân tộc trong việc xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Trong các cuộc giao ban báo chí do Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Thông tin và Truyền thông, Hội Nhà báo Việt Nam tổ chức, các ban, bộ, ngành Trung ương và địa phương liên quan có trách nhiệm cung cấp thông tin đầy đủ, khách quan cho báo chí những vấn đề, vụ việc liên quan đến lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể được dư luận xã hội quan tâm để kịp thời tuyên truyền, định hướng.

3.1. Nhóm giải pháp về nội dung truyền thông

+ Hiện nay, đa số báo chí truyền thông chỉ tập trung tuyên truyền giá trị văn hóa phi vật thể Dân ca Ví, Giặm một cách đơn thuần bằng những tin, bài viết. Nội dung còn nghèo nàn, thiếu tính hấp dẫn, chưa thu hút bạn đọc. Đa số ở dạng bài đưa tin về các hoạt động bảo tồn giá trị di sản của cơ quan chức năng, nhân dân hai tỉnh Nghệ, Tĩnh. Hình thức thể hiện chưa sinh động, chưa có sự đa dạng. Vì vậy, trong thời gian tới các cơ quan báo chí truyền thông phải thường xuyên đổi mới nội dung thông tin, tuyên truyền, quảng bá, tạo sự hấp dẫn, lôi cuốn người đọc, người xem, người nghe hình thành nhận thức, thái độ và hành vi ứng xử văn hóa đối với di sản dân ca Ví Giặm Nghệ Tĩnh.

+ Cần nhấn mạnh chức năng phản biện của báo chí: Hiện nay, đa số các bài báo thường tập trung vào ca ngợi là chính, những bài báo mang tính phản biện rất ít. Bài báo mang tính phản biện khoa học bao giờ cũng có tính thuyết phục cao, đồng thời nó gợi mở cho người đọc nhiều vấn đề phải suy ngẫm. Thiết nghĩ, trong thời gian tới báo chí truyền thông cần nhấn mạnh chức năng phản biện của mình, đó là sự phản biện về cơ chế chính sách của cơ quan chức năng đối với công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa Dân ca Ví, Giặm. Qua sự phản biện khoa học sẽ giúp các cơ quan quản lý có những thông tin, cách nhìn nhận về công tác chỉ đạo của mình trong lĩnh vực bảo tồn giá trị di sản

này. Ngoài ra, phương thức bảo tồn cũng rất cần sự phản biện của báo chí truyền thông, thông qua sự phản biện của các nhà báo chúng ta sẽ có cái nhìn khách quan, tổng thể hơn về thực trạng công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh. Từ đó, có những phương thức, định hướng, cách làm tốt, khoa học mang lại hiệu quả cao hơn.

+ Báo chí phải tích cực trong việc phát hiện, tôn vinh những cơ quan, tổ chức, cá nhân có nhiều công lao lưu giữ, bảo tồn những làn điệu Ví, Giặm có nguy cơ mai một. Đồng thời tập trung tuyên truyền, phản ánh việc đẩy mạnh xã hội hóa hoạt động bảo tồn di sản dân ca Ví, Giặm, khuyến khích sự tham gia của các cơ quan, tổ chức và cá nhân trong nước và ngoài nước đóng góp kinh phí bảo tồn, phát huy di sản quý báu này.

3.2. Giải pháp về đổi mới hình thức thông tin, tuyên truyền

Các cơ quan báo chí phải thường xuyên đổi mới hình thức thông tin, tuyên truyền, quảng bá, tạo sự hấp dẫn, lôi cuốn người đọc, người xem, người nghe hình thành nhận thức, thái độ và hành vi ứng xử văn hóa đối với di sản dân ca Ví Giặm Nghệ Tĩnh. Những bài viết sâu về chân dung nghệ nhân, người có công trong việc gìn giữ, bảo tồn và phát huy di sản dân ca Ví, Giặm; tăng cường thực hiện các bộ phim tài liệu, chương trình truyền hình mang tính thực tế về đề tài dân ca Ví, Giặm bên cạnh các tin bài, phóng sự thông thường; thực hiện các phóng sự ảnh, video clip mang tính giới thiệu, quảng bá cao về di sản quý báu này. Báo chí góp phần tích cực trong việc tuyên truyền, phát hiện, tôn vinh những cơ quan, tổ chức, cá nhân có nhiều công lao lưu giữ, bảo tồn những làn điệu Ví, Giặm có nguy cơ mai một. Đồng thời tập trung tuyên truyền, phản ánh việc đẩy mạnh xã hội hóa hoạt động bảo tồn di sản dân ca Ví Giặm, khuyến khích sự tham gia của các cơ quan, tổ chức và cá nhân trong nước và ngoài nước đóng góp kinh phí bảo tồn, phát huy di sản quý báu này.

Đẩy mạnh hơn nữa việc thông tin, tuyên truyền, quảng bá về di sản dân ca Ví, Giặm kết hợp với du lịch trên báo chí nhằm giới thiệu với người dân ở mọi miền đất nước cũng như bạn bè quốc tế về loại hình nghệ thuật truyền thống này cũng như hạn chế đến mức thấp nhất những tác động xấu đối với di sản văn hóa phi vật thể từ hoạt động du lịch. Thông qua việc tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu di sản dân ca Ví, Giặm làm cho bạn bè quốc tế thấy được những đóng góp to lớn của nền văn hóa Việt Nam vào kho tàng văn hóa nhân loại, phát huy những giá trị tốt đẹp của văn hóa dân tộc trong giao lưu, hội nhập về văn hóa với các quốc gia, dân tộc trên thế giới.

3.3. Giải pháp về đội ngũ làm công tác báo chí truyền thông

Viết về mảng bảo tồn di sản văn hóa phi vật thể dân ca Ví, Giặm mang tính đặc thù riêng biệt. Nhà báo không chỉ phải có kiến thức chung về chuyên ngành báo chí mà còn phải có kiến thức về công tác bảo tồn và có sự hiểu biết, tình yêu đối với Dân ca Ví, Giặm. Do vậy, đội ngũ cán bộ quản lý, phóng viên, biên tập viên các cơ quan báo chí cần được

trang bị đầy đủ những kiến thức, hiểu biết cơ bản về các di sản văn hóa dân tộc nói chung, di sản dân ca Ví, Giặm nói riêng. Các cơ quan báo chí cần tăng cường phối hợp với cơ quan quản lý về văn hóa, các cơ quan nghiên cứu về văn hóa, các hội văn hóa - nghệ thuật chuyên ngành, các chuyên gia đầu ngành về văn hóa - nghệ thuật để tổ chức các đợt tập huấn, bồi dưỡng cho đội ngũ cán bộ quản lý, phóng viên, biên tập viên những kiến thức cơ bản về dân ca Ví, Giặm. Có như vậy, chất lượng bài viết mới có tính chiều sâu, tạo nên sự hấp dẫn cho người đọc.

3.4. Giải pháp về đội ngũ quản lý truyền thông, thông tin

Đội ngũ cán bộ quản lý, phóng viên, biên tập viên các cơ quan báo chí cần được trang bị đầy đủ những kiến thức, hiểu biết cơ bản về các di sản văn hóa dân tộc nói chung, di sản dân ca Ví, Giặm nói riêng. Vì vậy, các cơ quan báo chí cần tăng cường phối hợp với cơ quan quản lý về văn hóa, các cơ quan nghiên cứu về văn hóa, các hội văn hóa - nghệ thuật chuyên ngành, các chuyên gia đầu ngành về văn hóa - nghệ thuật để tổ chức các đợt tập huấn, bồi dưỡng cho đội ngũ cán bộ quản lý, phóng viên, biên tập viên những kiến thức cơ bản về dân ca Ví Giặm. Đây mạnh việc thông tin, tuyên truyền, quảng bá về di sản dân ca Ví, Giặm kết hợp với du lịch trên báo chí nhằm giới thiệu với người dân ở mọi miền đất nước cũng như bạn bè quốc tế về loại hình nghệ thuật truyền thống này cũng như hạn chế đến mức thấp nhất những tác động xấu đối với di sản văn hoá phi vật thể từ hoạt động du lịch. Thông qua việc tuyên truyền, quảng bá, giới thiệu di sản dân ca Ví, Giặm làm cho bạn bè quốc tế thấy được những đóng góp to lớn của nền văn hóa Việt Nam vào kho tàng văn hóa nhân loại, phát huy những giá trị tốt đẹp của văn hóa dân tộc trong giao lưu, hội nhập về văn hóa với các quốc gia, dân tộc trên thế giới.

4. Kết luận

Đất nước ta đang trên tiến trình công nghiệp hoá - hiện đại hoá, vì vậy phát huy truyền thống cũng như giữ gìn bản sắc văn hoá dân tộc càng trở nên cấp thiết và là cơ sở tạo nên nét văn hoá đặc thù của cả một dân tộc. Với những giá trị nổi bật mang tính toàn cầu, dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh - di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại cần thiết được tuyên truyền, bảo tồn, phát huy sâu rộng. Hơn lúc nào hết, sự vào cuộc và phối hợp của các Bộ, Ban, Ngành, các cơ quan tổ chức, cá nhân cũng như vai trò, trách nhiệm của báo chí truyền thông trở nên vô cùng cấp thiết đối với việc gìn giữ và lan tỏa những giá trị của di sản dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh. Tuy nhiên, để nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền về nguồn di sản này trên báo chí, trong thời gian tới chúng ta cần thực hiện đồng bộ các giải pháp về nội dung, hình thức, cơ chế và đội ngũ những người viết về mảng truyền thống giá trị di sản Dân ca Ví, Giặm. Đây là nhiệm vụ quan trọng, có ý nghĩa khoa học và thực tiễn, góp phần thực hiện Nghị quyết Trung ương V (Khóa 8) về "Xây dựng nền văn

hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc" và "Bảo tồn và phát huy những di sản văn hóa tốt đẹp của dân tộc, sáng tạo nên những giá trị văn hóa mới xã hội chủ nghĩa, làm cho những giá trị ấy thấm sâu vào cuộc sống của toàn xã hội và mỗi con người, trở thành tâm lý và tập quán tiến bộ, văn minh..."

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Ban Chấp hành Trung ương khóa VIII (1998), *Nghị quyết số 03-NQ/TW về Xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc*.
- Báo cáo tổng quan về kiểm kê khoa học dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh của Viện Văn hóa Nghệ thuật Việt Nam (2011), đăng trên Website: <http://vicas.org.vn/Home/images/Tinkhoahoc/vigiam.v.pdf>.
- Caio Đăng Vinh, Phạm Tiến Dũng, Tạ Quang Tâm (2012), *Bảo tồn và phát huy các giá trị dân ca ví, giặm xứ Nghệ*, Nhà xuất bản Nghệ An.
- Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Nghệ An (2012), *Bảo tồn và phát huy dân ca xứ Nghệ*, Kỷ yếu hội thảo, Nhà xuất bản Nghệ An.
- Trương Minh Tuấn (2014), Báo chí với việc bảo tồn và phát huy giá trị các di sản văn hóa dân tộc, *Tạp chí Lý luận chính trị* số 11, Hà Nội.
- Nguyễn Ngọc Ái (2011), Quá trình bảo tồn và phát huy di sản Dân ca Hồ, Ví, Giặm xứ Nghệ từ CMT8 đến nay, *Tạp chí Thế giới di sản*, Hà Nội.